

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА У КІРОВОГРАДСЬКІЙ ДСГДС НААН

Томашина Г.П.

*Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН
(с. Созонівка Кіровоградського району Кіровоградської області)*

Проводячи наукові дослідження у сфері агропромислового виробництва та являючись виробником і постачальником певної наукової продукції Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН у різні періоди своєї діяльності потребувала вирішення питань популяризації та поширення своїх наукових розробок. Одночасно у с.-г. виробників постійно зростав попит на інформацію про новітні наукові досягнення та розробки.

Робота з науково-інформаційного забезпечення в установі розпочалася з 1924 р., коли був створений відділ застосування Аджамської сільськогосподарської дослідної станції. Спеціалісти відділу вирішували завдання популяризації та застосування у виробничій діяльності с.-г. підприємств Зінов'ївського повіту напрацювань установи з питань особливостей вирощування зернових та продовольчих культур, впровадження наукових розробок у зоні діяльності станції, організували екскурсії для агрономів, селян, учнів і службовців, створювали сільськогосподарські гуртки, готували до друку в періодичних виданнях інформацію про науково-дослідну роботу вчених. У цей період здійснювалася як власна видавнича діяльність, так і періодичні друкування висновків дослідної станції в місцевих газетах Зінов'ївського і Первомайського округів, спеціалізованих журналах, видавалися брошури та листівки.

В наукових виданнях станції того часу з'являється перша реклама науково-консультаційних послуг та порад установи, запрошення до ознайомлення з польовими дослідями та роботою наукових підрозділів.

У 20-30-х рр. ХХ ст. в окружних селах станцією були організовані сільськогосподарські гуртки. При деяких з них, закладалися невеликі навчально-показові поля, де висівали декілька сортів ярої та озимої пшениці, ячменю, кормових трав, кукурудзи. Була налагоджена співпраця з Новоукраїнською, Боринецькою, Рівенською агрошколами, Зінов'ївським педагогічним технікумом. Досягнення установи з успіхом демонструвалися на міжрайонних, окружних та районних сільськогосподарських виставках, де представлялися зразки рослин та сортове насіння польових культур.

Зі створенням колгоспів і радгоспів, перед станцією було поставлено завдання найшвидшого підвищення врожайності в селянських господарствах шляхом поширення науково-практичних досягнень установи. У 30-ті роки в селянських господарствах масово закладалися пункти колективно-дослідницької роботи (колдосвіди), де досягнення дослідної станції набували нової форми.

Із реорганізацією у 1932 р. Аджамської дослідної стації в УНДС олійних

культур, відділ впроваджень (застосування) було ліквідовано. Робота з поширення наукових напрацювань станції з питань агротехніки вирощування с.-г. культур здійснювалась безпосередньо співробітниками польових відділів, а поширення сортів олійних культур, виведених на станції, проводилось Всесоюзним науково-дослідним інститутом олійних культур.

Зі створенням на базі УНДС олійних культур у 1956 р. Кіровоградської державної сільськогосподарської дослідної станції було організовано відділ наукової інформації та масового дослідництва, який займався питаннями розробки і впровадження системи ведення сільського господарства в умовах Кіровоградської області, надання МТС, колгоспам і радгоспам наукової та організаційної допомоги із забезпечення виконання плану врожайності польових культур та підвищення продуктивності тваринництва. В цей період був створений музей дослідної станції, який періодично оновлюється, функціонує і в даний час. Із 1957 р. започатковано випуск «Бюлетеня Кіровоградської державної сільськогосподарської дослідної станції», з 1958 р. – багатотиражної газети «За радянську науку» (виходила до січня 1989 р.), з 1967 р. – міжвідомчого тематичного наукового збірника «Степове землеробство» (до 1996 р. видано 30 номерів).

Протягом 60-х – 80-х рр. ХХ ст. співробітники відділу наукової інформації та с.-г. пропаганди, надавали науково-консультаційні послуги та практичну допомогу колгоспам і радгоспам Кіровоградської області в освоєнні методів ведення інтенсивного землеробства і тваринництва, контролювали виконання господарських договорів із питань впровадження наукових досягнень і застосування наукових розробок в експериментальних та елітно-насієних господарствах, опорно-показових господарствах області.

У цей період установою щорічно проводилося в середньому понад 20 науково-виробничих конференцій, нарад та семінарів, близько 30 екскурсій та днів інформації, наукові досягнення установи з успіхом демонструвалися на міжнародних, всесоюзних, республіканських та обласних виставках, де отримували відзнаки та нагороди.

Наприкінці 80-х рр. ХХ ст. відділ наукової інформації, почав освоювати нові інформаційні технології, саме тут з'явився перший в установі комп'ютер, були створені бази даних науково-технічної інформації, математичний та статичний обробіток результатів наукових досліджень було комп'ютеризовано.

З другої половини 90-х рр. ХХ ст. на базі відділу науково-технічної інформації і пропаганди була створена лабораторія науково-інформаційного забезпечення. Сприяючи впровадженню у виробництво ефективних наукових розробок із агротехніки вирощування сільськогосподарських культур, селекції, механізації, економіки та зоотехнії співробітники лабораторії представляли розробки науковців установи на виставках, нарадах, конференціях, опрацьовували інноваційні проекти та бізнес-плани.

У 2005 р. з метою координації наукових досліджень щодо формування інтелектуальної власності, наукового менеджменту та маркетингу інновацій, їх капіталізації та комерціалізації, було створено лабораторію наукових

досліджень із питань інтелектуальної власності та маркетингу інновацій. Лабораторія значно розширила напрямки своєї діяльності, які відповідно до вимог часу, почали спрямовувалися на:

- проведення наукових досліджень із розробки методологічних засад інноваційного розвитку аграрної науки;
- патентно-кон'юнктурні дослідження з визначення конкурентоспроможності об'єктів інтелектуальної власності та іншої інноваційної продукції установи порівняно з вітчизняними та зарубіжними аналогами;
- розробку методологічних засад набуття завершеними науковими розробками форми специфічного товару;
- маркетингові дослідження ринку наукової продукції з визначенням платоспроможних споживачів, обсягів попиту та застосування інновацій в сільськогосподарському виробництві регіону.

У даний час основними завданнями та функціями лабораторії є проведення маркетингово-економічного аналізу ринку агропромислового виробництва регіону з метою розробки заходів щодо сприяння інноваційної активності агровиробників, підвищення рівня конкурентоздатності їх продукції та ефективності виробництва, забезпечення збільшення обсягів реалізації наукоємної продукції установи.

На сьогодні лабораторія повністю забезпечена сучасною комп'ютерною, організаційною та офісною технікою, всі робочі місця мають постійний вихід до мережі Internet. Із 2005 р., постійно оновлюючись, працює web-сайт установи. З 2016 р., освоюючи сучасні засоби поширення інформації, КДСГДС НААН рекламує свої наукові досягнення через соціальні мережі.

ДО ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ З РЕМОНТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО РУХОМОГО СКЛАДУ В УКРАЇНІ: ЛЬВІВСЬКИЙ ЛОКОМОТИВОРЕМОНТНИЙ ЗАВОД

Устяк Н.В.

Міжнародний європейський університет (м. Київ)

У XIX ст. Україна була розділена на декілька частин і тому не існувало єдиної стратегії розвитку залізничного транспорту. В Європі перший відрізок залізниці довжиною 25 км між містами в Англії був уведений в експлуатацію у 1825 р. і ця дата вважається початком розвитку залізничного транспорту на Земній кулі. На територію теперішньої України прибув перший залізничний поїзд 7 листопада 1861 р. з польського міста Перемишль до м. Львова (місто входило до складу Австро-Угорської імперії). Ця дата офіційно вважається початком розвитку залізничного транспорту на Україні. Як відомо першими локомотивами були паровози які водили пасажирські і вантажні поїзди. На ряду з розвитком колійного господарства та іншої інфраструктури бурхливими темпами розвивалось будівництво залізничного рухомого складу (паровозів,